

H. COMPONENTA 8: REFORMA FISCALĂ ȘI REFORMA SISTEMULUI DE PENSII

Această componentă include o serie de reforme și investiții menite să abordeze principalele provocări cu care se confruntă administrația fiscală, sistemul fiscal, cadrul bugetar al guvernului, sistemul de pensii și sprijinul guvernamental pentru întreprinderi:

- i. Reforma administrației fiscale și revizuirea cadrului fiscal pentru a consolida sistemul fiscal și a spori veniturile colectate de administrația fiscală cu cel puțin 3 puncte procentuale din PIB (2,5 puncte procentuale din reforma administrației fiscale și 0,5 puncte procentuale din revizuirea cadrului fiscal) și pentru a reduce deficitul de încasare a TVA cu cel puțin 5 puncte procentuale, ambele în comparație cu 2019.
- ii. Reforma sistemului public de pensii printr-un nou cadru legislativ pentru a asigura sustenabilitatea fiscală în contextul îmbătrânirii populației, pentru a corecta inegalitățile, a asigura sustenabilitatea și previzibilitatea sistemului de pensii și a respecta principiul contributivității în ceea ce privește beneficiarii drepturilor de pensie. Această reformă vizează, de asemenea, modernizarea sistemului de pensii prin aplicații și servicii digitale. Reforma sistemului public de pensii își propune să dea curs recomandărilor relevante specifice adresate țării (recomandările specifice 2.2 și 2.3 din 2019) și, în special, să asigure sustenabilitatea fiscală, egalizarea vârstei de pensionare și stabilitatea financiară a pilonului II al sistemului de pensii.
- iii. Asigurarea unei mai mari eficiențe a cheltuielilor publice, prin sporirea transparenței procesului bugetar, îmbunătățirea sistemului de monitorizare și raportare a programelor bugetare, acordarea de prioritate proiectelor mari de investiții, efectuarea de analize ale cheltuielilor în toate sectoarele publice, consolidarea rolului Consiliului fiscal. Se preconizează că digitalizarea procedurilor bugetare va sprijini atingerea acestor obiective.
- iv. Consolidarea capacității instituționale de prognoză a cheltuielilor cu pensiile prin utilizarea de instrumente complexe de modelare economică. Principalul scop al reformei este de a dezvolta capacitatea de a estima impactul reformelor structurale ale sistemului de pensii pe termen mediu și lung, prin îmbunătățirea semnificativă a acurateții proiecțiilor efectuate, analizând, astfel, implicațiile asupra sustenabilității sistemului de pensii.
- v. Consolidarea competitivității, a capacității de inovare, a productivității și a internaționalizării întreprinderilor (în special a IMM-urilor) prin furnizarea de surse alternative de finanțare prin înființarea și operaționalizarea unei bănci naționale de dezvoltare.

Se preconizează că nicio măsură din cadrul acestei componente nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852, ținând seama de descrierea măsurilor și a etapelor de atenuare prevăzute în planul de redresare și reziliență în conformitate cu Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” („Orientările tehnice DNSH”) (2021/C58/01).

H.1. Descrierea reformelor și a investițiilor pentru care se prevede acordarea sprijinului financiar nerambursabil

Reforma 1. Reforma Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) prin digitalizare

Această reformă răspunde nevoii urgente de modernizare și digitalizare a ANAF, astfel încât colectarea impozitelor să devină mai eficientă, cu obiectivul de a mări ponderea veniturilor în PIB (cu 2,5 puncte procentuale până în T4 2025 comparativ cu 2019) și de a reduce deficitul de încasare a TVA (cu 5 puncte procentuale până în T2 2026 comparativ cu 2019). Reforma urmărește crearea cadrului procedural propice pentru implementarea și utilizarea managementului integrat de risc la nivelul administrației fiscale, de către toate funcțiile administrației pentru crearea unui sistem de identificare, planificare, evaluare și adaptare a activităților în procesul de administrare fiscală, în funcție de riscurile fiscale identificate (permanent actualizate).

Mai precis, reforma cuprinde următoarele elemente:

- intrarea în vigoare a cadrului legal pentru înrolarea contribuabililor persoane juridice în SPV (Spațiu Privat Virtual). Acest act modifică Codul de procedură fiscală și introduce obligația persoanelor juridice de a se înregistra în SPV.
- intrarea în vigoare a cadrului juridic care definește criteriile de risc pentru clasificarea contribuabililor printr-un ordin al președintelui ANAF. Acesta este primul pas către operaționalizarea deplină și dezvoltarea unui sistem integrat de management al riscurilor fiscale, inclusiv prin operaționalizarea analizei centralizate a riscurilor și a unui registru electronic centralizat al riscurilor. Definirea criteriilor de risc se face în funcție de principalele categorii de riscuri de nerespectare a obligațiilor fiscale, și anume: riscurile legate de înregistrarea fiscală, de depunerea declarațiilor fiscale, de nivelul declarațiilor și plățile efectuate și luarea în considerare a standardelor internaționale. Noile criterii de risc sunt integrate într-un sistem de administrare fiscală bazată pe riscuri, în care măsurile de administrare fiscală și controalele sunt adaptate în funcție de riscul fiscal al fiecărei categorii de contribuabili.
- intrarea în vigoare a cadrului juridic modificat în domeniul de activitate al organismelor de inspecție fiscală, care are drept scop consolidarea capacității și a eficacității structurilor de control fiscal în ceea ce privește prevenirea fraudei și a evaziunii fiscale la nivel național și transfrontalier prin identificarea timpurie și punctuală a principalelor riscuri fiscale. O parte din modificările aduse cadrului juridic au fost puse în aplicare în 2020. Acesta stabilește competențele autorităților fiscale (organe de inspecție fiscală, organe de control anti-fraudă și organe responsabile cu verificarea situației fiscale a persoanelor) de a efectua verificări documentare. ANAF va realiza o analiză a cadrului instituțional și juridic al activităților structurilor de control. În lumina concluziilor și a rezultatelor acestei analize, se finalizează revizuirea cadrului juridic al organelor de inspecție fiscală. Această reformă consolidează, de asemenea, cooperarea cu inspectoratele de muncă, precum și cu alte instituții din domeniul protecției sociale și a muncii, în vederea prevenirii și a limitării fenomenului evaziunii fiscale în cazul muncii la gri/la negru.

Această reformă va conduce, de asemenea, la conectarea a cel puțin 600 000 de case de marcat la sistemul ANAF, la o creștere a ponderii desk-auditurilor (verificărilor documentare la distanță) în comparație cu cele de la fața locului, precum și la creșterea numărului inspecțiilor fiscale efectuate.

Implementarea acestei reforme va fi finalizată până la 30 iunie 2026 și se bazează pe trei investiții.

Reforma 2. Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice

Reforma îmbunătățește funcționarea Autorității Vamale prin promovarea modificărilor aduse cadrului juridic existent, prin modificarea competențelor și a procedurilor interne și prin investiții în echipamentele necesare pentru activitatea de control pe teritoriul național și la frontiera externă a UE.

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți capacitatea administrativă și operațională a Autorității Vamale și de a promova tranziția activității de vămuire către un mediu complet electronic. Schimbul de informații între operatorii economici și autoritățile vamale, precum și între autoritățile vamale din statele membre se va desfășura exclusiv prin modalități electronice de prelucrare și diseminare a datelor.

În special, se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- operaționalizarea Autorității Vamale,
- dezvoltarea sistemelor informatice ale autorității vamale în conformitate cu cerințele Codului vamal al Uniunii;
- reorientarea activității de vămuire către mediul electronic și reducerea barierelor birocratice;
- simplificarea formalităților vamale.

Implementarea acestei reforme va fi finalizată până la 31 decembrie 2025 și se bazează pe o singură investiție.

Reforma 3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară

Această reformă este pusă în aplicare prin intrarea în vigoare a cadrului de reglementare modificat, care:

- asigură planificarea bugetară multianuală;
- eficientizează procesul de stabilire a priorităților de investiții publice;
- introduce analize sistematice ale cheltuielilor, aliniate la ciclul bugetar și cu un plan clar de punere în aplicare a constatărilor în bugetele ulterioare și care sunt supuse unor evaluări *ex post* independente.

Unul dintre obiectivele aceste reforme este de a îmbunătăți mecanismul de programare bugetară și de a moderniza sistemului informatic pentru dezvoltarea și gestionarea bugetului național, prin valorificarea masivă a datelor și informațiilor care reflecte cel mai bine cheltuielile bugetare, la nivel de politici și programe (analiza procedurilor bugetare, eficientizarea timpului de generare a rapoartelor și simplificarea formatului în care sunt generate rapoartele), cu efect asupra:

- sporirii transparenței în cadrul procesului bugetar prin publicarea de analize și rapoarte care simplifică procesul de cheltuieli pentru programe specifice.
- îmbunătățirii sistemului de monitorizare și raportare a programelor bugetare.

Implementarea acestei reforme va fi finalizată până la 30 iunie 2024 și se bazează pe o singură investiție.

Reforma 4. Revizuirea cadrului fiscal

O revizuire a sistemului fiscal ar trebui să permită României să își consolideze competitivitatea, sprijinind în același timp sustenabilitatea fiscală și obiectivele de mediu. De asemenea, ar trebui să asigure un sistem fiscal mai echitabil, mai eficient, mai simplu și mai transparent, capabil să sprijine mai bine economia și să faciliteze respectarea de către contribuabili a obligațiilor lor fiscale.

Revizuirea cuprinzătoare a sistemului fiscal din cadrul planului identifică denaturările și domeniile în care legislația fiscală relevantă ar trebui ajustată, în special în ceea ce privește impozitul pe profit, impozitul pe venit și contribuțiile la asigurările sociale, precum și impozitarea proprietăților, creându-se astfel premisele pentru luarea deciziei de a renunța treptat la stimulentele fiscale excesive. Prin revizuirea cadrului fiscal se urmărește, de asemenea, extinderea impozitării ecologice, inclusiv ca măsură de însoțire pentru componentele de transport durabil și energie.

Prin această reformă, legislația fiscală românească este supusă unei analize amănunțite, cu asistența tehnică furnizată de o instituție independentă în special în domeniul impozitelor și contribuțiilor sociale datorate pe veniturile obținute de persoane fizice, al impozitului pe profit (inclusiv în ceea ce privește regimurile speciale care pot face obiectul unor derogări), al impozitului pe proprietate (care sunt impozite locale) și al impozitelor verzi. Această analiză sistematică este urmată de punerea în aplicare a recomandărilor care se impun în urma sa, astfel încât sistemul fiscal să promoveze mai bine creșterea economică durabilă.

În special în ceea ce privește impozitele pe proprietate, reforma abordează posibilitatea arbitrajului între cele două sisteme fiscale aplicabile persoanelor fizice și, respectiv, persoanelor juridice care obțin venituri din bunuri imobile și determină în mod automat valoarea impozabilă a proprietăților supuse impozitului local, renunțând la practica de a utiliza o bază impozabilă care nu este legată de valoarea de piață.

Obiectivele specifice ale acestei reforme sunt următoarele:

- îmbunătățirea structurii veniturilor fiscale;
- creșterea ponderii veniturilor fiscale în PIB cu 0,5 puncte procentuale până în 2025, comparativ cu 2019;
- eliminarea distorsiunilor și a lacunelor din sistemul fiscal care le permit contribuabililor să își minimizeze impozitele (subminând astfel caracterul echitabil al sistemului), în special impozitul pe venit și contribuțiile sociale;
- simplificarea normelor fiscale pentru a facilita conformarea fiscală și administrarea impozitelor, precum și eliminarea scutirilor și a tratamentelor preferențiale;
- eficientizarea sistemului fiscal și asigurarea unei distribuții mai echitabile a sarcinii fiscale;
- modificarea impozitului pe proprietate, inclusiv, în special, prin încurajarea impunerii cu titlu gratuit a cotelor de către autoritățile locale în limitele definite la nivel central și prin estimarea bazei de impozitare cât mai aproape posibil de valoarea de piață a proprietății.

Implementarea acestei reforme va fi finalizată până la 31 martie 2025 și se bazează pe o singură investiție.

Reforma 5. Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare

Obiectivul reformei va fi operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare astfel încât să se poată remedia direct disfuncționalitățile de pe piața financiară, în principal prin finanțarea proiectelor beneficiarilor eligibili care au un profil de risc ridicat, dar și un potențial ridicat de a crea valoare adăugată și locuri de muncă și pentru care sectorul privat manifestă un apetit scăzut de a oferi finanțare. Reforma urmează unui proiect finanțat în cadrul Programului de sprijin pentru reforme structurale.

Banca Națională de Dezvoltare va fi înființată ca o instituție de credit deținută 100 % de stat, care funcționează sub supravegherea Băncii Naționale a României (BNR) și în conformitate cu legislația locală și a UE în vigoare. Banca Națională de Dezvoltare va avea un capital social de 3 miliarde RON (aproximativ 600 de milioane EUR).

Operaționalizarea BND va include, de asemenea, achiziționarea unui sistem informatic, achiziționarea de licențe pentru software și de hardware, precum și servicii IT.

Pentru a se asigura conformitatea măsurii cu Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01), strategia de investiții și împrumut a Băncii Naționale de Dezvoltare:

- va prevedea obligația aplicării Orientărilor tehnice ale Comisiei referitoare la evaluarea sustenabilității Fondului InvestEU și
- va exclude ca neeligibile următoarele activități și active printr-o listă de excludere: (i) activitățile și activele legate de combustibili fosili, inclusiv utilizarea în aval¹⁴; (ii) activitățile și activele din cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) cu emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt mai mici decât valorile de referință relevante¹⁵; (iii) activitățile și activele legate de depozite de deșeuri, incineratoare¹⁶ și instalații de tratare mecano-biologică a deșeurilor¹⁷; și (iv) activitățile și activele în cadrul cărora eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate dăuna mediului; și
- va impune obligația ca Banca Națională de Dezvoltare să verifice conformitatea cu legislația UE și națională relevantă în domeniul mediului a tuturor tranzacțiilor, inclusiv a celor care nu fac obiectul evaluării sustenabilității; și
- va impune obligația ca beneficiarii de sprijin prin capitaluri proprii și de finanțare corporativă generală care obțin peste 50 % din veniturile proprii în cursul exercițiului financiar precedent din activități și/sau active de pe lista de excludere să adopte și să publice planuri privind tranziția verde.

Această reformă se bazează pe o investiție și implementarea sa va fi finalizată până la 30 iunie 2026.

¹⁴ Cu excepția proiectelor privind generarea de energie electrică și/sau termică, precum și a infrastructurii conexe de transport și distribuție pe gaze naturale care respectă condițiile prevăzute în anexa III la Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01).

¹⁵ În cazul în care activitatea care beneficiază de sprijin generează emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt semnificativ mai mici decât valorile de referință relevante, ar trebui să se furnizeze o explicație a motivelor pentru care acest lucru nu este posibil. Valorile de referință stabilite pentru alocarea cu titlu gratuit pentru activitățile care intra în sfera de aplicare a sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii, în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/447 al Comisiei.

¹⁶ Această excludere nu se aplică acțiunilor întreprinse în instalații destinate exclusiv tratării deșeurilor periculoase nereciclabile și în instalații existente, în cazul în care acțiunile vizează sporirea eficienței energetice, captarea gazelor de evacuare pentru depozitare ori utilizare sau recuperarea materialelor din cenușa de incinerare, cu condiția ca astfel de acțiuni să nu conducă la o sporire a capacității instalațiilor de a prelucra deșeuri sau la o prelungire a duratei de viață a instalațiilor, lucru pentru care se furnizează dovezi la nivel de instalație.

¹⁷ Această excludere nu se aplică acțiunilor întreprinse în instalații existente de tratare mecano-biologică, în cazul în care acțiunile vizează sporirea eficienței energetice sau modernizarea operațiunilor de reciclare a deșeurilor separate pentru compostarea biodeșeurilor și digestia anaerobă a biodeșeurilor, cu condiția ca astfel de acțiuni să nu conducă la o sporire a capacității instalațiilor de a prelucra deșeuri sau la o prelungire a duratei de viață a instalațiilor, lucru pentru care se furnizează dovezi la nivel de instalație.

Reforma 6. Reforma sistemului public de pensii

Reforma implică adoptarea unei noi legi privind sistemul public de pensii, în urma acordării de asistență tehnică, lege care va înlocui Legea nr. 127/2019. Noua lege va conține cheltuielile publice totale cu pensiile (inclusiv toate sistemele publice de pensii existente) pe termen mediu spre lung (2024-2070), la un nivel care să asigure sustenabilitatea fiscală a sistemului de pensii. Legea va include un mecanism automat de frânare pentru a asigura îndeplinirea acestui obiectiv.

Noua legislație:

- va introduce o nouă formulă de calcul pentru pensiile noi și pensiile în curs de plată. Parametrii formulei vor fi aleși de așa manieră încât să fie conformi cu obiectivul de a asigura sustenabilitatea finanțelor publice. În plus, aceștia nu trebuie să permită majorări ad-hoc ale nivelului pensiilor, cu excepția cazului în care sunt însoțite de măsuri care compensează impactul bugetar;
- va introduce o nouă regulă de indexare a pensiilor și un mecanism care să nu permită creșterilor ad-hoc ale pensiilor (adică orice creștere care depășește normele de indexare prevăzute de lege);
- va reduce în mod semnificativ posibilitățile de pensionare anticipată, va introduce stimulente pentru prelungirea vieții profesionale și majorarea voluntară a vârstei standard de pensionare până la 70 de ani, în conformitate cu creșterea speranței de viață, și va egaliza vârsta legală de pensionare pentru bărbați și femei la 65 de ani până în 2035;
- va introduce stimulente pentru amânarea pensionării;
- va revizui pensiile speciale pentru a le alinia la principiul contributivității;
- va consolida principiul contributivității pe care se bazează sistemul;
- va spori gradul de adecvare a pensiilor minime și a pensiilor mai mici, în special pentru persoanele aflate sub pragul sărăciei;
- va asigura viabilitatea financiară a pilonului II al sistemului de pensii prin sporirea contribuțiilor la acest pilon de pensii.

Guvernul va solicita asistență tehnică pentru elaborarea proiectului de lege, care face, de asemenea, obiectul consultării cu partenerii sociali. În contextul pregătirii legii, se va efectua o evaluare *ex ante* a impactului noului sistem de pensii, în special asupra sustenabilității fiscale, care va contribui la procesul de reformă.

Se va efectua, de asemenea, o analiză *ex post* a legislației adoptate de furnizorul de asistență tehnică, care va stabili, după adoptarea reformei de către guvern, proiecții de referință cu privire la cheltuielile totale cu pensiile (ca procent din PIB) și la sustenabilitatea fiscală a sistemului pe termen mediu spre lung (2024-2070). Aceste analize și proiecții vor fi făcute publice.

Orice modificare a legii care duce la creșterea costului reformei și are ca rezultat o abatere de la proiecțiile de referință menționate mai sus trebuie să fie însoțită de măsuri compensatorii care să mențină conformitatea cheltuielilor cu pensiile cu traiectoria de referință stabilită după adoptarea reformei de către guvern. Recalcularea pensiilor va trebui să fie conformă cu noul cadru juridic și să conțină cheltuielile publice totale cu pensiile la un nivel care să asigure sustenabilitatea fiscală a sistemului de pensii.

Va fi realizată, de asemenea, o analiză a pensiilor speciale în vederea identificării unor soluții concrete care să vizeze simplificarea pensiilor speciale și corectarea inechităților dintre beneficiarii acestor categorii de pensii și beneficiarii sistemului public de pensii din punct de vedere al aspectului contributivității, luând în considerare și jurisprudența Curții Constituționale.

Se are în vedere acordarea de asistență tehnică (prin intermediul unei licitații publice) pentru a realiza o analiză *ex ante* a reformei sistemului de pensii, pentru a elabora legislația care va sta la baza reformei și pentru a realiza o analiză *ex post* și o evaluare a impactului.

Implementarea reformei va fi finalizată până la 30 martie 2023.

Investiția 1. Creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin dezvoltarea serviciilor digitale

Obiectivele acestei investiții sunt următoarele:

- reducerea interacțiunii în persoană cu contribuabilii ca urmare a extinderii serviciilor digitale și a oferirii de servicii contribuabililor la sediile unităților fiscale cu prioritate în sistem self-service; asigurarea incluziunii digitale a contribuabililor;
- dezvoltarea serviciilor la distanță (electronice sau telefonice) actuale, prin noi funcționalități și/sau crearea de servicii noi;
- simplificarea formularelor, transpunerea în format electronic a acestora și introducerea formularelor pre-completate/eliminarea obligațiilor de raportare, acolo unde este posibil;
- îmbunătățirea comunicării cu contribuabilii și introducerea unui mecanism de consiliere privind serviciile oferite contribuabililor, care să permită implicarea anumitor categorii de contribuabili din momentul creării noilor servicii, astfel încât nevoile, așteptările, posibilitățile și competențele contribuabililor să fie cunoscute încă din faza de concepere și proiectare.

Investiția cuprinde următoarele acțiuni:

- reproiectarea și optimizarea sistemului informatic - VIES_RO (Value Added Tax Information Exchange Sistem);
- implementarea sistemului informatic One Stop Shop (OSS_RO) conform cerințelor intracomunitare, naționale și vamale specifice;
- dezvoltarea de centre de apel;
- dezvoltarea serviciilor la distanță (electronice sau telefonice) actuale, prin noi funcționalități și/sau crearea de servicii noi;
- implementarea facilităților de interacțiune cu contribuabilii la sediul unităților fiscale;
- implementarea unei suite de soluții pentru cunoașterea contribuabililor/clientilor;
- crearea unei platforme de licitații online pentru evaluarea bunurilor imobile și a celor mobile de valoare semnificativă.

Se prevede contractarea de servicii de asistență tehnică în vederea pregătirii și a finalizării documentației de achiziție, care urmează să se realizeze în cadrul proiectelor și pentru implementarea lor.

Implementarea investiției va fi finalizată până la 31 decembrie 2024.

Investiția 2. Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor și taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor

Obiectivele acestei investiții sunt următoarele:

- deplina operaționalizare și dezvoltare a sistemului de management integrat al riscurilor fiscale, inclusiv prin operaționalizarea analizei de risc centralizate și a registrului de riscuri;
- identificarea și reducerea neconformării fiscale și a decalajelor fiscale prin utilizarea inteligență a datelor și informațiilor pentru identificarea domeniilor care comportă un risc fiscal ridicat (inclusiv, în domeniul muncii nedeclarate/subdeclerate);
- introducerea de programe de conformare voluntară;
- adoptarea unei abordări bazate pe risc în administrarea marilor contribuabili, inclusiv din perspectiva tratării schemelor de optimizare fiscală;
- consolidarea capacității instituționale a structurilor de control fiscal în vederea prevenirii fenomenelor de fraudă fiscală și evaziune fiscală națională și transfrontalieră prin identificarea timpurie și ținută a riscurilor fiscale majore;
- reorganizarea resurselor umane în contextul digitalizării progresive a proceselor de activitate.

Se preconizează că investiția va avea un impact asupra creșterii nivelului de respectare a obligațiilor fiscale, asigurând un mediu de piață competitiv prin reducerea evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale, precum și asupra obținerii veniturilor bugetare planificate printr-o mai mare eficiență a colectării.

Investiția constă în următoarele acțiuni:

- centralizarea sistemului de gestionare a contribuabililor;
- implementarea unei platforme pentru valorificarea de date și informații;
- implementarea sistemului de facturare electronică;
- implementarea sistemului electronic de marcare fiscală;
- îmbunătățirea și extinderea platformei utilizate pentru schimbul internațional de informații;
- centralizarea sistemului informatic al Trezoreriei statului (TREZOR).

Implementarea investiției va fi finalizată până la 31 decembrie 2025.

Investiția 3. Asigurarea capacității de răspuns la provocările informaționale actuale și viitoare, inclusiv în contextul pandemiei, prin transformarea digitală a Ministerului de Finanțe / Agenției Naționale de Administrare Fiscală

Obiectivele acestei investiții sunt următoarele:

- implementarea unui hub financiar care să colecteze, să gestioneze și să pună la dispoziția tuturor părților interesate informații fiabile, validate și actuale de natură financiară sau în legătură cu banii publici;
- asigurarea interoperabilității sistemelor informatice atât la nivelul Ministerului de Finanțe (MF) și al Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF), cât și cu cele ale altor instituții;
- standardizarea aplicațiilor și gestionarea uniformă a datelor;
- managementul securității cibernetice și reziliența datelor, inclusiv partajarea de date în timp real în condiții de securitate și cu date exacte/actualizate;
- modernizarea și adaptarea Centrului Național pentru Informații Financiare (CNIF) la noile cerințe, transformarea digitală internă, inclusiv dematerializarea fluxurilor de lucru interne la nivelul MF/ANAF, asigurând flexibilitatea programului și a responsabilităților, creșterea nivelului de competențe, inclusiv a competențelor digitale ale angajaților;
- modernizarea tehnologică a întregului sistem informatic al Ministerului de Finanțe/ANAF, care va fi implementată prin transferarea infrastructurii hardware și software către noile tehnologii, mărirea numărului de echipamente IT utilizate în administrație, legate de procese automatizate și dezvoltarea infrastructurii de sprijin necesare pentru susținerea dezvoltării tehnologice continue la nivelul centrelor de date ale Ministerului Finanțelor.

Investiția constă în următoarele acțiuni:

- modernizarea infrastructurii hardware-software și de comunicații a sistemului IT;
- consolidarea securității cibernetice a sistemului informatic al Ministerului de Finanțe;
- implementarea/modernizarea infrastructurii fizice suport (alimentare electrică, climatizare, alarme și stingere incendiu, securitate fizică, administrare și monitorizare) din principalul centru de date existent
- transformarea digitală internă, inclusiv modernizarea Centrului național pentru informații financiare (CNIF), printre care digitalizarea monitorizării proiectelor de parteneriat public-privat/de concesiune și a gestionării riscurilor fiscale aferente și a sistemului de informații privind patrimoniul public și privat al statului – Patrim.

Implementarea investiției va fi finalizată până la 30 iunie 2023.

Investiția 4. Implementarea vămii electronice

Pentru a moderniza sistemul vamal și a implementa sistemul vamal electronic, guvernul investește în:

- operaționalizarea Autorității Vamale;
- dotarea cu scannere a birourilor vamale de frontieră;
- infrastructură hardware și software pentru creșterea capacității de procesare și stocare pentru aplicațiile DG TAXUD;

- modernizarea și acordarea de licențe pentru infrastructura virtualizată și implementarea unei platforme de virtualizare care să includă partea de administrare și automatizare;
- soluția de securitate pentru infrastructura IT a Sistemului Informatic Integrat Vamal, inclusiv servicii de suport, licențe și subscripții;
- licențe pentru bazele de date necesare funcționării componentelor Sistemului Informatic Integrat Vamal;
- soluții pentru administrarea centralizată a utilizatorilor, stații de lucru și servicii de actualizare pentru sistemele de operare ale Sistemului Informatic Integrat Vamal;
- implementarea sistemului IT privind Declarația vamală cu un set redus de date pentru trimerile cu valoare scăzută, ca urmare a intrării în vigoare de la 1 iulie 2021 a noilor prevederi legislative de implementare a „pachetului TVA privind comerțul electronic”, cu scopul facilitării comerțului transfrontalier și combaterii fraudei TVA;
- sistemul ICS2 – fazele 1, 2 și 3;
- implementarea NCTS_RO faza 5 și AES_RO;
- alinierea sistemului EMCS_RO la EMCS faza 4;
- modernizarea Sistemului național de import în cadrul Codului vamal al Uniunii;
- gestionarea uniformă a utilizatorilor și semnătura digitală UUM&DS;
- sistemul de monitorizare a activității de supraveghere și control vamal
- aplicația de autorizare și gestionare a activităților din Zona liberă;
- aplicația pentru gestionarea deciziilor naționale (autorizațiilor)

Implementarea investiției va fi finalizată până la 31 decembrie 2025.

Investiția 5. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară

Obiectivul acestei reforme este de a evalua, actualiza și moderniza sistemul informatic (BUGET_NG) privind dezvoltarea și gestionarea bugetului național prin valorificarea masivă de date și informații ce reflectă cel mai bine cheltuielile bugetare. Investiția va reduce timpul de generare a rapoartelor și va optimiza formatul în care sunt generate rapoartele. Acest lucru va spori transparența în cadrul procesului bugetar prin publicarea de analize și rapoarte care simplifică procesul de cheltuieli pentru programe specifice. Investiția va îmbunătăți, de asemenea, sistemul de monitorizare și raportare a programelor bugetare.

Implementarea investiției va fi finalizată până la 31 decembrie 2023.

Investiția 6. Instrument de modelare economică (set de instrumente de simulare privind opțiunile de reformă a pensiilor) pentru îmbunătățirea capacității instituționale de a prognoza cheltuielile cu pensiile

Obiectivul acestei investiții vizează dezvoltarea capacității de a estima impactul reformelor structurale ale sistemului de pensii pe termen mediu și lung, prin îmbunătățirea semnificativă a

proiecțiilor realizate și analiza sustenabilității sistemului de pensii. În special, scopul acestei investiții este de a optimiza funcționarea modelului, dezvoltarea și consolidarea capacității de utilizare a acestuia, de a analiza rezultatele obținute și de a pregăti informațiile furnizate Comisiei Europene. Pentru implementarea acestei măsuri, este necesar ca Ministerul Finanțelor să își extindă echipa utilizând modelul de la 1 la 8 experți (personal deja existent) și asistență tehnică pentru actualizarea/dezvoltarea modelului, formarea personalului cu privire la utilizarea instrumentului și îmbunătățirea transmiterii informațiilor către Comisia Europeană și Eurostat.

Investiția include asistență tehnică din partea Băncii Mondiale pentru:

- actualizarea/dezvoltarea modelului Pension Reform Options Simulation Toolkit conform specificului sistemului de pensii din România;
- personalizarea modelului astfel încât să genereze rezultate compatibile cu Raportul privind îmbătrânirea populației și cu calculul ADL solicitat în mod regulat de Comisia Europeană;
- organizarea de sesiuni/ateliere de formare;
- realizarea/interpretarea impactului *ex ante* al reformelor sistemului de pensii;
- elaborarea de rapoarte analitice, inclusiv propuneri de îmbunătățire a sustenabilității sistemului de pensii.

Implementarea investiției va fi finalizată până la 31 decembrie 2023.

Investiția 7. Asistență tehnică pentru revizuirea cadrului fiscal

Printre obiectivele revizuirii principiilor impozitului pe proprietate se numără, printre altele, evaluarea automată a proprietăților supuse impozitului local în scopuri fiscale. Această măsură este pusă în aplicare cu sprijinul unui serviciu de consultanță (asistență tehnică necesară pentru elaborarea termenilor de referință ai consultanței care va dezvolta instrumentul informatic) prin crearea unui sistem informatic de automatizare a evaluării bunurilor imobile în scopul stabilirii bazei de impozitare pe baza informațiilor disponibile în sistemele altor instituții (de exemplu, Agenția de Cadastru și Carte Funciară, autoritățile locale), precum și a informațiilor publice (de exemplu, anunțuri imobiliare, cataloage utilizate de agențiile de evaluare, date statistice).

Implementarea investiției va fi finalizată până la 31 decembrie 2025.

Investiția 8. Operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare

Realizarea obiectivelor reformei aferente necesită investiții în achiziționarea de software (licențe) și hardware (laptopuri), servicii IT pentru personalul estimat inițial la aproximativ 165 de persoane, formarea personalului Băncii Naționale de Dezvoltare în vederea desfășurării operațiunilor și a personalului Ministerului Finanțelor implicat în evaluarea activității și a performanței băncii.

Formarea personalului Băncii Naționale de Dezvoltare vizează îmbunătățirea cunoștințelor, a competențelor profesionale și formarea competențelor tehnice ale personalului în vederea dezvoltării de 3 noi produse financiare din următoarele categorii: datorii, garanții și capitaluri proprii. Consultantul va propune structura/concepția produselor, proiecte de acorduri/contracte cu beneficiarii, va identifica beneficiarii vizati, canalele de distribuție, procedura, politicile, planul de comunicare și orientările pentru noile produse. Personalul din minister va fi format pentru a

dezvolta competențele necesare pentru analizarea, monitorizarea și evaluarea performanței băncii de dezvoltare.

Implementarea investiției va fi finalizată până la 31 decembrie 2024.

Investiția 9. Susținerea procesului de evaluare a dosarelor de pensii aflate în plată

Obiectivul acestei investiții este de a sprijini digitalizarea celor aproximativ 5 milioane de dosare de pensii aflate în prezent în arhive și formate diferite într-o bază de date unică. Fișierele digitale vor fi utilizate pentru a evalua dosarele de pensii existente și pentru a lua în considerare recalcularea anumitor pensii pe baza noii legislații. Noua bază de date este utilizată, de asemenea, pentru furnizarea de servicii digitale cetățenilor, întreprinderilor și instituțiilor de stat, precum și pentru evaluarea politicilor relevante.

Investiția este sprijinită prin achiziționarea de echipamente informatice și neinformatice și prin angajarea de personal temporar pentru o perioadă de maximum 18 luni pentru a lucra la colectarea și prelucrarea datelor.

Implementarea investiției va fi finalizată până la 31 decembrie 2023.

Investiția 10. Eficiență operațională și servicii electronice avansate pentru sistemul național de pensii prin digitalizare

Obiectivul investiției este de a crea și a moderniza sistemele și platformele electronice ale Casei Naționale de Pensii Publice (CNPP), care este agenția națională publică în domeniul pensiilor. Aceste sisteme vor permite digitalizarea internă a autorității și furnizarea de servicii publice personalizate actorilor externi (cetățeni, instituții, guvern) pe baza identității digitale și a accesului de la distanță. De asemenea, sistemul va sprijini procesul decizional al guvernului prin implementarea unor sisteme și soluții complexe pentru analiza datelor istorice și va asigura interoperabilitatea și securitatea cibernetică. Această investiție va permite, de asemenea, îmbunătățirea competențelor digitale ale personalului CNPP.

Investiția se realizează prin derularea de proceduri de achiziții publice pentru contractarea serviciilor de rescriere și reautorizare a sistemelor Orizont, DIAFIX și Domino, pentru a sprijini reformele legislative, furnizarea infrastructurii hardware pentru clienți (PC-uri, rețea multifuncțională), componenta de comunicații și securitate la nivelul caselor teritoriale de pensii (CTP) și la nivel central, dezvoltarea serviciilor de tip „Spațiu privat virtual CNPP pentru fiecare cetățean”.

Pentru a asigura interoperabilitatea, investițiile vor include dezvoltarea unor mecanisme moderne și sigure pentru interconectarea sistemelor informatice prin tehnologii de tip registrul registrelor, hub de interoperabilitate, arhitectură bazată pe servicii pentru schimbul de date.

Implementarea investiției va fi finalizată până la 31 decembrie 2024.